

A nők passzív választójoga.

Írta: Bedy-Schwimmer Rózsa.

Amikor a főváros és az ország választójogi blokkja június első napjaiban a nők választójogának gyakorlati megvalósítását vállalta s amikor az Eszterházy-kormány kabinet-kérdésként programmba vette az igazi demokrácia e sarkalatos tételét: az ország asszonyai és a feminista követelésekkel egyetértő férfiak ujjongva álltak sorompóba az ideálisan demokratikusnak ígérkező új alakulat mellett Azt hittük, hogy belügyeinkben a militarisztikus erőnek világrendszerét képviselő régi regime teljes megszüntetéséhez járulunk hozzá, ha az őszintén demokratikusnak mutakozó új rendszert odaadó munkával, lelkes propagandával támogatjuk.

Most azonban azt híresztelik a készülő javaslatról, hogy kevesebbet nyújt, mint amit az ország ujjongó helyeslése mellett kilátásba helyezett az Eszterházy-kormány és utóbb vállalt Wekerle kabinetje is. Hogy a Károly-keresztés katonák általános választójogát műveltsegi cenzushoz köti, a titkosság dolgában nem éri el az eredetileg tervezett mértéket és hogy a nők passzív választójogát teljesen elejti.

Nem sikerült ugyan határozott és autentikus felvilágosítást nyernünk e vész hírek valóságáról, de a pusztaság lehetőség is a leghatározottabb állásfoglalásra kényszerít bennünket.

Az új választójognak bel- és külpolitikai jelentősége van« Mindkét vonatkozásában életkérdés: elég messzire viszi-e előre Magyarországot a demokratikus fejlődés útján. Belpolitikai szempontból hazánk jövőjének kérdése: elég munkaerőt fog-e talpra állítani az új politikai arra, hogy kipótolhassuk a világháború három rettenetes éve alatt szenvedett szörnyű íz4kai és anyagi elvesztését.

Ebből a szempontból életbevágó kérdés: beenge-

dik-e a nőket a felépítő, alkotó munka műhelyébe, vagy sem.

A nők aktív választójoga, a passzív nélkül, nem elegendő a nemzet háborús sebeinek gyógyítása szempontjából. Csordultig gyásszal megtöltött szivekből fakadó kötelességtudással készülnek ma Magyarország asszonyai a rekonstrukció munkájára. Nemzeti veszedelem volna, ha az alkotó munka műhelyéből tovább is kiszorulna a nő. Végzetes erőpocsékolás, ha az állam háztartásában, a nemzet nagy családja érdekében elvégzendő munka helyett, az e munkára való jog megszerzéséért folyó propagandára kell lekötni a rekonstrukció gigászi munkájából kizárt női erőt.

Most nem a régi magyar tradíciókra, nem a tizenhárom év óta a nők választójogáért folytatott szívós munkára, nem a nők megbecsülésének kultúrjelentőségére, hanem kizárólag arra az egyetlen tényre utalunk, hogy Magyarország belső szociális és gazdasági újjáépítése lehetetlen a nők parlamenti közreműködése nélkül. A nők passzív választójogához ezért kell ragaszkodnunk.

Ha az egész világon még sehol sem volna a nőknek passzív választójoga, államunk érdekeiből, népünk szükségleteiből kifolyóan, nekünk kellene elől járni. Csak hogy a példaadás nemes dicsősége már nem jut nekünk, mert a passzív választójog révén világszerte régen bevonták a nőt az aktív politikai munkába.

Akik pedig az angol nők csupán aktív választójogával szeretnék igazolni Magyarország asszonyainak a közvetlen alkotó politikai munkából való kizárását azokat két dologra kell figyelmeztetnünk.

Először arra, hogy ha Anglia nélkülözni tudná asszonyai politikai belső munkáját, az nem jelentheti, hogy Magyarország is megengedheti magának ezt a fényűzést. Továbbá nem volna dicstelen dolog, ha a demokrácia ilyen alapvető kérdésében Angliát megüdnök előzni. Sokat tanultunk Angliától, szép volna, ha taníthatnók is valamire.

Azonban az angol javaslat aktív választójoga nem olyan meddő dolog. Angliában ugyanis egyszerre megadják a nők általános választójogát 5-6 millió nő tömege ideig-óráig a passzív választójogi nélkül is csinálhat aktív politikát, mert számár anyainál fogva döntő befolyással ellenőrizheti a parlament működését» s készítheti elő a nők passzív választójogának sürgős megvalósítását. Ellenben nálunk – ha a sokfelől terjesztett híreknek hinni lehet a húsz milliányi nép asszonyai közül csak 250-300,000 kapna szavazó jogot s ez a kicsiny tömeg az egész országra felosztva csak a pártok viaskodásaiban lehetne jelentős, de nem az ország szociális, külügyi és gazdasági politikájában.

A nők csupán aktív választójoga arra indítaná a szervezett asszony tömegeket, hogy e csonka foggal olyan felölíeket támogassanak, akik a megválaszthatóságukért is sikra szállnak. Ez békeidőben is hallatlan energiapocsékolást jelentene. Ma azonban, amikor millió seből vérzik az emberiség teste, helyrehozhatatlan kárt jelentene.

Belpolitikai szempontból a legsürgősebb szociális, népjóléti, egészségügyi, művelődési és gazdasági problémák, a nők legközvetlenebb közreműködése nélkül nem oldhatók meg.

Külügyi szempontból pedig még nagyobb jelentősége van a kérdésnek.

A militarisztikus korszak lezárásáról és az emberi történet egy új fejezetének megkezdéséről van szó. A civilizált világ parlamentjeiben dől majd el, vajjon az új fejezet a vér- és vaskorszaknak még örjítőbb formában való folytatását jelenti-e, avagy a militarizmus átkától megszabadulást, a polgári rend és biztonság uralomra jutását. A jog nem juthatna győzelemre a hatalommal szemben, ha a nőket továbbra is kizárnák és evvel fentartaná az erőszak elvét.

A rendszerváltozás csillogó ígéretei az ország határain kívül is benyomást keltettek: új bizalmat ébresztettek Magyarországnak politikai érettsége és jövő békepolitikai missziója iránt. A nők választójoga ez ígéretnek közül éppen a demokráciának őszinteségének próbaköve lesz. Ha nem valósítják meg, Magyarország sarjadzó tekintélyén helyre nem hozható csorbát ejtünk. Reméljük, hogy az új rendszer Magyarország méltóságát a világ szemében megszilárdítja azzal, hogy a nőket beengedi abba a műhelybe, ahol szívük és eszük javával közvetlenül hozzájárulhatnak a szenvedésektől von agio emberiség kínjainak megszüntetéséhez.